

NARRATIVA D'AUTORS CATALANS

No combregar amb rodes de molí(ner)

TONI VALL

Empar Moliner, *Busco senyor per amiat i el que sorgeixi*. QUADERNS CREMA. Barcelona, 2005.

Definir l'estil d'Empar Moliner em sembla redundant. Tothom ja sap que es caracteritza per la lluita sense límits visibles contra el políticament correcte, contra els tòpics. Ho ha explotat als seus llibres de narrativa -acaba de guanyar la Lletre d'Or per *T'estimo si he begut*- i a les cròniques a peu de carrer que tant li agraden. No me la imagino treballant en la redacció d'un telenotícies i muntant sempre les mateixes notícies: les nevades que paralitzen les classes dels nens, l'operació tornada de Setmana Santa, les celebracions de la Grossa de Nadal o la colossal depuració del surrealisme informatiu encarnat en dues dones que entren les primeres als grans magatzems el primer dia de rebaixes.

A l'autora li agrada espremer tot el suc de tot allò enquistat en el funcionament de la nostra societat i que ningú gosa contradir ni posar en qüestió. Ella ho fa i, com també li passa al seu company de fatigues radiofòniques Quim Monzó, la ironia i la sornegueria descreguda li brollen soles. *Busco senyor per amiat i el que sorgeixi* és una recopilació de cròniques de Moliner. Simplificant -potser en excés- n'hi ha de dos tipus: les essencialment descriptives i les més aviat incisives. Dins el primer grup hi trobem la visita de la cronista a un menjador per a pobres, a un convent on lloquen minyones, a la porta

MOLINER ACABA DE GUANYAR LA LLETRA D'OR

d'una escola per comprovar el pes de les carteres dels nens, un seguiment exhaustiu de Quim Monzó pels bars que freqüenta i per la FNAC o, en la crònica que dona nom al llibre, la visita a una agència matrimonial per trobar l'home més adequat als desitjos i preferències del demandant. Abusa una mica de la reproducció dels diàlegs però tot i així, convencen per la seva fluïdesa espurnejant. El segon grup d'articles -el que prefereixo- acumula la versió més sarcàstica i punyent de l'autora. Quan parla de la moda de les

casserolades, de les bondats del *bookcrossing*, de la publicitat gratuïta que inunda les bústies i, un dels seus temes preferits, els informes sobre el sexisme. Moliner dona la volta a aquestes notícies i les presenta en la cara més ridícula. El millor de l'exercici, que hauria de constatar com a necessària prescripció facultativa, és que ho humanitza tot una barbaritat. Moliner, amb la seva irresistible naturalitat, és única a l'hora de cercar els temes més marcians i *freaks*, ràpidament trobar la pota que els balla i esclatar en una gran riallada.

Salvada per la mar

ANNA TOMÀS

Vicent Usó, *Les ales esteses*. Finalista premi Sant Jordi. PROA. Barcelona, 2005.

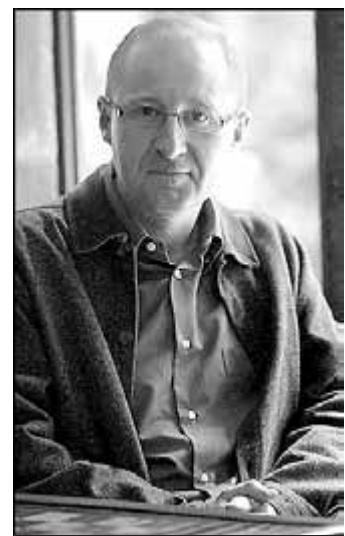
"Si us sedueix el meu verb, si trobeu captivadors els meus gestos i decidiu, doncs, de romandre-hi atents, compartiré amb vosaltres els episodis d'un relat que es nodreix del dolor i la pròpia recança, la que m'escampa la metzina pel cos i per l'ànima". Així comença a explicar un romancer l'amor entre Abdó i Enna, un amor que desplega voluptuositat per les pàgines de *Les ales esteses*, el darrer llibre de Vicent Usó que va quedar finalista del premi Sant Jordi.

Ambientada en un petit poble mariner, la novel·la explica el trasbals que suposa per als habitants de la localitat l'arribada d'una colla de còmics entre els quals viatgen forçuts, il·lusionistes, prostitutes, comerciants i, al capdavant de tots, un gitano albi al qual s'atribueixen poders de clarividència. La mirada turquesa d'una noia, percebuda només un instant entre les cortines de la carreta dels firaires, colpeja Abdó, un brau mariner que, dies abans, per orgull o per imprudència, va encoratjar la resta d'habitants a nedar a la cursa tradicional de Sant Gervasi tot i la fúria inclement de la mar. Les onades van cobrar-se la vida d'alguns dels participants. Sobreportant la imputació de les morts que han viciat l'aire de la comunitat i profundament enamorat d'Enna, la joveneta d'ulls blaus, Abdó acudeix a una sibilla que, per complicar-li més la vida al nostre protagonista, li vaticina el següent: "Et vindrà, l'amor a visitar, però serà com les ones, que van i vénen, quan et cregues en possessió

d'ell se t'esmunyirà com l'aigua s'escolla entre les fenelles d'un puny".

Enna pertany a la mar i únicament a la mar, va ser en ella que la van trobar, sense notícia de pare ni de mare, i a ella es deu. Per guanyar la seva estimada, Abdó, segons la llegenda, haurà de combatre el peix predilecte de la mar, que apareixerà la setena nit després d'un llampec argentat.

Incorporant la presència de la mar com a protagonista que interfereix en la relació dels personatges principals, Vicent Usó, autor de títols com ara

CRISTINA CALDERER

VICENT USÓ

Nicodemus, Tan oberta com sempre, La taverna del Cau de la Lluna i Crònica de la devastació, ens presenta ara una novel·la de ritme trepidant i prosa enormement treballada. I és que la història la relata un joglar i, per tant, fa ús de les llicències que tal condició li permet: abandonar uns personatges i acompanyar uns altres, prenent i deixant flocs de la història en el moment oportú i travant-los amb gràcia en un canemàs únic; i vulnerar el mecanisme del temps, fent-lo avançar i recular segons convingui. Una bella història d'amor amb elements màgics i mítics que val la pena llegir.

Ja has pensat quin llibre regalar aquest Sant Jordi?

La gran novel·la de Barcelona que enamora tothom

Més d'1.000.000 de lectors

El primer gran èxit de Matilde Asensi, ara en català

Premi de les Lletres Catalanes Ramon Llull

Històries per ajudar els més petits a créixer